

การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลวันออก

นางสาวทองเอื้อ ภิรมย์ภานุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาสารัตถศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-503-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

工 1031A556

018222

THE CONSERVATION AND PROMOTION OF THAI CULTURE OF THE
SECONDARY SCHOOLS IN THE EASTERN SEABOARD AREA

Miss Thongeuan Apinhasmit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-503-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

นางสาวทอง เอื้อง อภิญญา มีต

สาขาวิชาศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พฤทธิ์ ศิริบรรพตพิทักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รัตน์ ตุงคลีลิต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พฤทธิ์ ศิริบรรพตพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรพิกร สังกูล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แพรุษ ลูกชิจิต)

กองอีอัน อภิเษกมิตร : การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (THE CONSERVATION AND PROMOTION OF THAI CULTURE OF THE SECONDARY SCHOOLS IN THE EASTERN SEABOARD AREA)
อ.ที่ปรึกษา : พศ.ดร.พฤทธิ์ ศิริบารรณพทักษ์, 415 หน้า. ISBN 974-581-503-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยและศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครุภัณฑ์กับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองกับเขตชนบท ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองกับเขตชนบทในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีคิดเห็นโดยนัยของครุภัณฑ์ในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย มีผู้อำนวยการ/อาจารย์-ใหญ่เป็นผู้ตัดสินใจกำหนดนโยบาย ซึ่งเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน คณะกรรมการฯ กับผู้บริหารร่วมกันวางแผนและเขียนแผนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะแผนประจำปี ผู้พิจารณาอนุมัติโครงการหรือคัดเลือกกิจกรรมอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คือ ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการด้านวัฒนธรรมผู้บริหารและครุภัณฑ์ร่วมกับคณะกรรมการครุภัณฑ์ต่อไป โดยโรงเรียนในเขตเมืองเน้นการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ระดับท้องถิ่น และโรงเรียนในเขตชนบทเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยระดับท้องถิ่น ในด้านวิธีดำเนินการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โรงเรียนทั้ง 2 เขตเก็บรักษา รวมรวมและศึกษาวิจัยข้อมูลวัฒนธรรมสาขามนุษยศาสตร์มากที่สุด ส่วนการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ทุกโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบทจัดกิจกรรมในวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรมไทย

2. การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยรวมทุกด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมืองและเขตชนบท ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ความความคิดเห็นของผู้บริหารและครุภัณฑ์ในระดับพอใช้ เมื่อเปรียบเทียบกันพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครุภัณฑ์เห็นว่าการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนในเขตเมืองสูงกว่าโรงเรียนในเขตชนบท เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับตี 2 ด้าน คือ ด้านวิธีดำเนินการ : การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเพณี และวัฒนธรรม และด้านความร่วมมือของนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

จุดเด่นการสอนภาษาไทย

ภาควิชา	สาระดังต่อไปนี้
สาขาวิชา	พัฒนาการศึกษา
ปีการศึกษา	2534

ดำเนินชื่อผู้ติดตาม
ดำเนินชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ดำเนินชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

C040231 : MAJOR FOUNDATIONS OF EDUCATION

KEY WORD : THE CONSERVATION AND PROMOTION OF THAI CULTURE/SECONDARY SCHOOL/
EASTERN SEABOARD AREA

THONGEUAN APINHASMIT : THE CONSERVATION AND PROMOTION OF THAI CULTURE
OF THE SECONDARY SCHOOLS IN THE EASTERN SEABOARD AREA. THESIS ADVISOR
: ASST.PROF.PRUET SIRIBANPITAK, Ph.D., 415 PP. ISBN 974-581-503-9

The purposes of this research were to study the conservation and promotion of Thai culture of the urban and rural secondary schools in the Eastern Seaboard Area and to study the administrators and teachers' opinion towards the conservation and promotion of Thai culture of the same schools.

Research findings were as follow:

1. Urban and rural secondary schools in the Eastern Seaboard Area followed the Ministry of Education's policy in the conservation and promotion of Thai culture. The decision making was made by the school directors/principals and written in school operation plan. The teachers and administrators were cooperated in planning and the written annual plan was made. The school directors/principals were the ones who approved the conservation and promotion of Thai cultural projects. The project objectives were set by the administrators, teachers and project committee. The urban secondary schools emphasized the promotion of Thai local culture whereas the rural secondary school emphasized the conservation of Thai local culture. The conservation of Thai culture in both types of schools were mainly performed in terms of preserving, collecting and research mainly in the area of Humanities. However, the promotion of Thai culture in all those schools were the activities on the special occasions concerning the nation, the religion, the monarchy, history, tradition and culture.

2. The conservation and promotion of Thai culture in all aspects according to the opinions of administrators and teachers in urban and rural secondary schools in the Eastern Seaboard Area were at fair level. In comparison, the conservation and promotion of Thai culture in urban schools was higher than the rural ones at .05 significant level. Considering in each aspect found that there were two aspects which were rated at good level the procedure of Thai culture promotion of activity organization on special occasions concerning the nation, the religion, the monarchy, history, tradition and culture, and the students' cooperation in Thai culture promotion activities.

ภาควิชา..... สาขาวิชาศึกษา^{ศาสตร์ศึกษา}
สาขาวิชา..... พัฒนาการศึกษา^{พัฒนาการศึกษา}
ปีการศึกษา..... 2534

ลายมือชื่อนักศึกษา/อาจารย์ 丁 วิภาณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ท. น.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่ร่วม -

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพัทธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พฤกษ์ ศิริบรรพติกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพัทธ์ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ พร้อมทั้งตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รัตนนา ตุนคลวัสดุ รองศาสตราจารย์ ภารตี มหาชันธ์ ดร. นันทลาร สีสลับ ดร. เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรณีการ์ สจกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก ผู้บริหารและครุ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 16 โรง รวมทั้งบริการอาหารกลางวันจาก โรงเรียนเด็ดครุพี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณอาจารย์ ปรัชญา สี่มาจารย์ อาจารย์ Jarvis อาจารย์นิงก์ อาจารย์นิงก์ และคุณ สายวุฒิ บุญคง ที่เคยให้ความช่วยเหลือแนะนำอย่างดีซึ่งตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณเรียมวรรณ อภิญญาสมิติ และคุณประทิน อภิญญาสมิติ ที่เคยช่วยเหลือจัดเก็บข้อมูล ติดต่อ ประสานงานทุกอย่างตลอดการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณความดีหรือประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพัทธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขออนตราบุพการี ผู้มี พระคุณทุกท่าน และครุศาสตราจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมประจำ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กองเรียน อภิญญาสมิติ

สารนัย

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารนัยตาราง	๔
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
วิธีดำเนินการวิจัย	12
ข้อตกลงเนื้องต้น	16
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	16
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	18
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรม	19
วัฒนธรรมไทย	27
การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	29
การศึกษากับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	32
การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	54
การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลวันออกกับวัฒนธรรม	59
โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลวันออก	64
ผลกระทบของการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลวันออกที่มีต่อส่วน	
เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73

สารนัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	87
ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง	87
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
5 สรุปผลการวิจัย ภาระรายผล และข้อเสนอแนะ	259
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	259
วิธีดำเนินการวิจัย	259
สรุปผลการวิจัย	262
ภาระรายผลการวิจัย	291
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	321
รายการอ้างอิง	324
ภาคผนวก	331
ประวัติผู้เขียน	415

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.	88
2	จำนวนประชากรที่เป็นผู้บริหาร	89
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	90
4	สถานภาพด้านอายุของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	100
5	สถานภาพด้านระดับของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	101
6	สถานภาพด้านประเภทของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	102
7	สถานภาพด้านการเป็นที่ตั้งของโครงการพิเศษโรงเรียนมัธยมศึกษา ..	103
8	สถานภาพด้านที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	104
9	พื้นที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท....	105
10	สถานภาพด้านการมีห้องอิน ๆ ที่ไม่ใช่ห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	107
11	จำนวนชั่วโมงสอนเฉลี่ยของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	109
12	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	110
13	จำนวนครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	111
14	จำนวนอาคารเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	112

สารนักเรียน (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 จำนวนอาคารปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	113
16 จำนวนบ้านพักครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	114
17 สถานภาพด้านการมีป้ายคำขวัญ สัญลักษณ์ประจำโรงเรียน พระพุทธรูปประจำโรงเรียน ที่นั่งผู้สอนสำหรับนักเรียนและไม้ดอกไม้ประดับอยู่ในบริเวณโรงเรียน จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	115
18 จำนวนห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	116
19 จำนวนคำตอบของผู้บุริหาร ในด้านนโยบายและการวางแผน การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	123
20 จำนวนคำตอบของผู้บุริหาร ในด้านวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย จำแนกตามเขตเมืองและเขตชนบท.....	128
21 การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยล้ำชาต่าง ๆ ของโรงเรียน ในเขตเมือง ในรูปแบบการจัด ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ การนำเสนอศึกษาค้นคว้า ไปใช้และสถานที่เก็บ	137
22 การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยล้ำชาต่าง ๆ ของโรงเรียน ในเขตชนบท ในด้านรูปแบบการจัด ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ การนำเสนอศึกษาค้นคว้า ไปใช้และสถานที่เก็บ	147
23 แสดงการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนในเขตเมือง และเขตชนบท	152
24 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันเด็กของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	154
25 การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันไหว้ครูของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	157

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันแม่แห่งชาติของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	160
27	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา 5 ธันวาคม ของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	164
28	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันสุนทรภู่ของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	168
29	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันชี้นบีใหม่ของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	172
30	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันลอยกระทงของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	176
31	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันเข้าพรรษาของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	180
32	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันออกพรรษาของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	184
33	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันมาฆบูชาของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	187
34	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันวิสาขบูชาของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	191
35	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในวันอาสาฬหบูชาของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	195
36	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการละเล่นของไทยของ โรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	199
37	การจัดกิจกรรมล่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการจัดตั้งชุมชนล่งเสริม วัฒนธรรมไทยของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	202

สารนัยสาร่าง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการส่งเสริมวาระการมีไทย ของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	205
39	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการทำบุญบำรุงศาสนานา ของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	208
40	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการพัฒนาทำบุญบำรุงแหล่ง ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	212
41	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการส่งเสริมมารยาทไทย ของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	215
42	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการส่งเสริมศิลปหัตถกรรม ไทยของโรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	218
43	การส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการแสดงนาฏศิลป์ไทยของโรงเรียน ในเขตเมืองและเขตชนบท	221
44	การจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการแสดงดนตรีไทยของ โรงเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท	224
45	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด	227
46	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	228
47	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง	229
48	จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามภูมิภาคศึกษา	230
49	จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ในการทำงาน	231
50	จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ในการทำงานโรงเรียนปัจจุบัน ..	232
51	ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครุในเขตเมืองกับเขตชนบท เกี่ยวกับ การอนุรักษ์ และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านนโยบายและการวางแผน..	234
52	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครุในเขตเมืองกับเขตชนบท เกี่ยวกับ การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านวัฒนธรรมลังค์	236

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
53 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านวิธีการดำเนินการ : การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	237
54 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านวิธีการดำเนินการ : การส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	240
55 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านอื่น ๆ	242
56 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบท เกี่ยวกับการสนับสนุนครูให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียน	245
57 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรม	246
58 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับบทบาทของหมวดวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียน	247
59 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบทเกี่ยวกับความร่วมมือของกลุ่มเป้าหมาย	248
60 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบท เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยเป็นรายด้าน	249
61 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตเมืองกับเขตชนบท เกี่ยวกับการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยรวมทุกด้าน	253